

Nieuwsbrief VCA Examenbank - 7 november 2007

Belang van opleiden voor VCA-examens met name ook in taal

“Les autotechniek MBO’ers gaat óók over taal”, “MBO-leerling haalt norm lezen niet”, “MBO-leerling faalt door slecht lezen”. Zo maar een aantal koppen boven artikelen die de laatste tijd zijn verschenen over het taalniveau van MBO-leerlingen.

De Centrale Examencommissie VCA, onder wiens verantwoordelijkheid de VCA-examens worden samengesteld conform de eisen van het CCVD VCA, wil in deze nieuwsbrief graag reageren op de discussie die wordt gevoerd over het taalniveau van MBO-leerlingen in relatie tot de VCA-examens.

Volgens onderzoek, uitgevoerd door bureau ICE, zou het taalniveau van MBO-leerlingen te laag zijn, vooral in het westen van het land is het probleem het grootst. Het persbericht van bureau ICE meldt dat de minister een streefniveau voor leesvaardigheid vastgesteld heeft op minimaal B1 voor MBO-niveau 1. In de praktijk zou dit betekenen dat er meer taalontwikkeling bereikt moet worden dan tot nu toe is gerealiseerd.

Voor het examen Basisveiligheid VCA is het taalniveau vastgesteld op A2. Dit is in het eind- en toetstermendocument VCA opgenomen. Er wordt voortdurend gestreefd om de examens op het gewenste niveau te krijgen. Dit gebeurt op verschillende fronten. Schrijvers van examenvragen worden voortdurend getraind in het maken van examenvragen die voldoen aan zowel inhoudelijke als taaltechnische eisen. Bij het vaststellen van de examenvragen toetst de examencommissie VCA op vastgestelde inhoudelijke en taaltechnische eisen. Daarnaast worden maandelijks analyses gemaakt van afgenomen examens, deze analyses dienen als basis voor het aanpassen van examenvragen die door veel kandidaten fout óf goed beantwoord worden.

Ook wordt bij de - thans plaatsvindende - grondige revisie van eind- en toetstermen VCA rekening gehouden met taalkundige aspecten, opdat gekwalificeerde opleiders goed begrijpen welke kennis overgedragen moet worden.

Slagingspercentage

In de eerste 3 kwartalen van 2007 was het slagingspercentage voor het examen Basisveiligheid VCA ruim 73%. Ondanks dit goede resultaat zijn er verschillende geluiden van opleiders dat het examen te moeilijk zou zijn. Dit zou vooral gelden voor leerlingen uit het reguliere onderwijs.

Eind en toetstermendocument

Het examen Basisveiligheid VCA wordt samengesteld op basis van het eind- en toetstermendocument VCA (zie www.vcaexamenbank.nl/publicaties). Het totaal aan toetstermen is aanzienlijk, zowel in aantal als in spreiding. De toetstermen geven ook aan dat kandidaten naast vaktermen, ook algemene begrippen moeten beheersen om het examen met een goed resultaat af te kunnen leggen. En daar gaat het uiteindelijk om: in de latere beroepspraktijk goed en veilig kunnen functioneren. Deze begrippen gaan soms verder dan het gestelde A2-niveau, maar zijn wel essentieel om veiligheidsinstructies te kunnen lezen en begrijpen. Voorbeelden hiervan zijn o.a. acuut, blootstelling, calamiteit, toegangsvoorwaarden, toegankelijk, toelaatbaar, toepassen en turbulentie. Als bijlage bij deze nieuwsbrief is een willekeurige opsomming gedaan van gebruikte begrippen in toetstermen en examens, begrippen die de kandidaten zich eigen moeten maken. De opsomming is slechts ter indicatie, dus niet volledig, en is bedoeld als handreiking naar opleiders.

In die zin is het BVCA examen ook een ‘taalvaardigheidstoets’. Immers taalvaardigheid is een belangrijke en noodzakelijke competentie in de beroepspraktijk als men risicovol werk uitvoert of in een risicovolle omgeving werkt. Om daar goed te kunnen functioneren - ook in het belang van de veiligheid van anderen - is het nodig dat men goed kan communiceren, in woord en geschrift, en dus begrijpend kan lezen.

Opleiders

Leerlingen uit het onderwijs die als voorbereiding op hun stage ook opgeleid worden voor het diploma Basisveiligheid VCA missen de ervaring en de context waardoor zij extra veel moeite moeten doen om zich de lesstof eigen te maken. Daarnaast is er voor de opleiders een belangrijke taak om leerlingen niet alleen op het benodigde taalniveau te brengen, maar ook om de meer algemene begrippen aan te leren, synoniemen e.d. Er zal dus op verschillende fronten veel tijd en aandacht besteed moeten worden aan het opleiden van deze kandidaten. Deskundige opleiders, goed lesmateriaal en voldoende lestijd zijn voorwaarden om deze groep kandidaten goed voor te bereiden op het examen.

Praktijk

In de praktijk blijkt dat leerlingen vaak voor het begin van hun eerste stage BVCA examen doen. Dit is vanuit de VCA-checklist geen vereiste, het bedrijf kan ook leerlingen toelaten zonder diploma. In de leerwerk overeenkomst is vastgelegd dat het leerbedrijf de verantwoordelijkheid heeft voor de veiligheid van de stagiaire. Deze mag bijvoorbeeld niet zelfstandig risicovol werk doen, maar moet altijd onder begeleiding werken. En hoewel wel enigszins begrijpelijk, is het eisen van het BVCA diploma voordat men aan de eerste stage begint zeker niet de meest optimale leerweg. En eigenlijk ook niet geheel "fair" jegens de doorgaans jonge leerlingen die stage komen lopen. Immers, juist door de ervaring die leerlingen tijdens de stageperiode opdoen zal het begrip van veiligheid, risico's en beheersmaatregelen toenemen (helm en handschoenen etc. als laatste en niet als eerste beschermingsmaatregel) en zal de kandidaat uiteindelijk het BVCA examen met een veel beter resultaat kunnen afleggen. Omdat de leerstof hem of haar dan veel meer aanspreekt. Hierin heeft het leerbedrijf zelf een belangrijke verantwoordelijkheid, zeker als het bedrijf "VCA waardig" is. Uiteindelijk gaat het natuurlijk om het veilig werken!

Bijlage

Aandoening	Eigenschap	Opspan-apparaat
Aanduiding	Elektrische beweegkracht	Organisatie
Aangebrachte	Element	Organisch
Aantonen	Eliminatie	Organische verbindingen
Aanvangen	Equipment	Overlappingslengte
Absorptiemateriaal	Extern/Intern	Passief
Achtergrond	Frequentie	Periodiek
Acuut	Functie	Persoonsafhankelijk
Afhankelijk/Onafhankelijk	Functionaliteit	Pictogram
Afscherming	Fysiek	Positie
Aspect	Fysieke afscherming	Preventie
Beheersmaatregel	Geïnstreerd	Procedure
Bekrachtiging/Onderteking	Geleiding	Procesverbaal
Bekwaamheid	Geregistreerd	Reinigen
Belast zijn met (Mechanisch) beluchten	Gestanst	Relatief
Beleid	Good housekeeping	Risico
Beperken	Handeling	Risicoverhogend
Betrokken	Handhaven	Specifiek
Bevoegdheid	Hartfibrillatie	Spijvertering
Bijstand	Hygiëne	Spoelwerking
Bijwonen	Incident	Stabiliteitbalk
Bindende afspraken	Inschakelen (van medewerkers)	Standaard
Blootstelling	Inspecteren	Stimuleren
Bordes	Instabiliteit	Stralingsbronnen
Brandonderhoudend	Instructie	Subjectief
Calamiteit	Intering	Symbool
Categorie	Katalysator	Systematiek
Chemische verbindingen	Kenmerk	Toegangsvoorwaarden
Chronisch	Kennen/Kunnen	Toegankelijk
Collectief	Keuringsinstantie	Toelaatbaar
Compleet	Letsel	Toepassen
Concentratie (van een stof)	Maatregel	Turbulente
Conditie	Markering	Turbulente stroming
Constructie	Mengverhouding	Turbulentie
Continu	Mentaliteit	Universeel
Contragewicht	Nadelige invloed	Verbrandingsreactie
Corrosief	Obstakel	Vermijden
Cyclische verbindingen	Omgevingscondities	Veroorzaken
De mate waarin	Omkastig	Verplicht(ing)
Deskundig persoon/Leek	Onderbreken	Verspanende
Direct leidinggevende	Ondernemen	Verstreckende afdeling
Dubbel geïsoleerd	Ondeugdelijk	Visueel
Effect	Oneconomische	Vrijgave
	Ongewenste gebeurtenis	Vuurverschijnselen
	Onoordeelkundig	Warmteoverdracht
	Onwillekeurig	Zekerstellen
		Zorgdragen